

İzleyen vergilendirme döneminden itibaren bilanço esasına göre defter tutma şartlarına haiz olunmasını müteakiben faaliyetin terk edilmesi, izleyen vergilendirme dönemi içinde aynı faaliyete tekrar başlanması halinde tutulması gereken defter türü hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	53445970-105[2020/27-9-616]-E.47138
Tarih	08.05.2020

T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Manisa Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul ve Tahsilat Grup Müdürlüğü

Sayı : 53445970-105[2020/27-9-616]-E.47138

08.05.2020

Konu : Defter Tutma Hadleri

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; 2019 yılında kasaplık faaliyetinizi sürdürmekte iken 28.11.2019 tarihinde faaliyetinizi terk ettiğiniz, 2020 yılının şubat ayında farklı adreste tekrar kasaplık faaliyetine başladığınız, 2019 yılına ait mal alış tutarınızın 402.001,38-TL, satış hasılatınızın 482.815,00-TL olduğu hususları belirtilerek 2020 yılına ilişkin hangi esasa göre defter tutulması gerektiği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 3 üncü maddesinde, "A) Vergi kanunlarının uygulanması: ...

Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzın açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümleri, konuluşundaki maksat, hükümlerin kanunun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı gözönünde tutularak uygulanır.

B) İspat: Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır.

...",

- 161 inci maddesinde, "*Vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesi işi bırakmayı ifade eder.*

İşlerin herhangi bir sebep yüzünden geçici bir süre için durdurulması işi bırakma sayılmaz."

hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan, mezkûr Kanunun, 176 ncı maddesinde tüccarların defter tutma bakımından iki sınıfa ayrıldıkları, I inci sınıf tüccarların bilanço esasına göre, II nci sınıf tüccarların işletme hesabı esasına göre defter tutacakları hüküm altına alınmıştır.

Bunun yanı sıra, mezkur Kanunun;

- 177 nci maddesinde, "*Aşağıda yazılı tüccarlar, I inci sınıfa dahildirler:*

1. Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satan ve yıllık alımlarının tutarı 7.200.000.000 (2020 yılı için 280.000-TL) veya satışları tutarı 8.640.000.000 (2020 yılı için 390.000-TL) lirayı aşanlar;

2. Birinci bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşıp da bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatı 3.600.000.000 lirayı (2020 yılı için 140.000-TL) aşanlar;

3. 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde 2 numaralı bentte yazılı iş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı 7.200.000.000 (2020 yılı için 280.000-TL) lirayı aşanlar; ...",

- 178 inci maddesinde; "*Aşağıda yazılı tüccarlar, II inci sınıfa dahildirler:*

1. 177'nci maddede yazılı olanların dışında kalanlar;

2. Kurumlar Vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilenler.

Yeniden işe başlayan tüccarlar yıllık iş hacimlerine göre sınıflandırılınca kadar II nci sınıf tüccarlar gibi hareket edebilirler.",

- 180 inci maddesinde, "*İş hacmi bakımından II nci sınıfa dahil tüccarların durumları aşağıda yazılı şartlara uyduğu takdirde bunlar bu şartların tahakkukunu takip eden hesap döneminden başlayarak I inci sınıfa geçerler;*

1. *Bir hesap döneminin iş hacmi 177 nci maddede yazılı hadlerden % 20'yi aşan bir nispette fazla olursa veya;*

2. *Arka arkaya 2 dönemin iş hacmi 177'nci maddede yazılı hadlere nazaran % 20'ye kadar bir fazlalık gösterirse..."*

hükümleri yer almaktadır.

Bu bağlamda, yeniden işe başlayan mükelleflerin işletme hesabı esasına göre defter tutmaları mümkün bulunmakla birlikte, bilanço esasına göre defter tutmaktayken veya izleyen vergilendirme döneminden itibaren bilanço esasına göre defter tutması gerekmektedirken faaliyetin terk edilmesi, akabinde kısa bir süre içinde faaliyete tekrar başlanması işi bırakma ve yeniden işe başlama olarak değerlendirilemeyeceğinden, söz konusu durumdaki mükelleflerce bilanço esasına göre defter tutulması gerekmektedir.

Buna göre, mezkûr Kanunun 180 inci maddesi gereğince 2020 yılında bilanço esasına göre defter tutmaya başlamanız gerekirken, 28.11.2019 tarihinde terk ettiğiniz faaliyetinize 2020 yılında yeniden başladığınız dikkate alındığında, 2020 yılında bilanço esasına göre defter tutmanız gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026